

Nagyböjt IV. vasárnapja – 2010. március 14. – C év

Nagy szélvihar csapott le a tengeren hánykolódó hajóra. A matrózok és tengerészek összeszorított fogakkal, a veszéllyel látszólag mit sem törődve, kettőzött erővel dolgoztak, hogy megmentsek a hajót és önmagukat. Csak egy fiatal matrózinas vesztette el a lélekjelenlétét, s kétségbeesve kiabálni kezdett. Mindenkinek panaszkodott, bizonygatta, hogy nincs remény, biztosan elvesznek! Egyre hangosabban siránkozott, mint akit élve nyúznak. A többiek között is fel-felütötte a fejét a pánikhangulat, mikor a fiú nyüsztését hallották. Végül a hajó kapitánya, aki szintén fent küzdött a fedélzeten, megelégette a nyavalygást, s utasította a tengerészeket, hogy dobják a tengerbe a fiút. Ők meg is tették. A kapitány azonban észrevétlen ügyességgel egy kötelet hurkolt a bokájára, s annak segítségével rögtön ki is húzták a matrózinaszt a vízből, mielőtt a hullámok elnyelték volna. Attól kezdve a fiú csendben tette a dolgát, mint a többiek. Egy panaszát sem lehetett többé hallani. „Látjátok! Nem is tudjuk, milyen jó dolgunk van, amíg igazán bajba nem kerülünk!” – mondta a kapitány a többieknek.

Ma Nagyböjt negyedik vasárnapja, az „öröm vasárnapja” van. Többféle öröm érheti az embert.

Örömet élhetünk át a hirtelen meglepetések során, amikor teljesen készületlenül, váratlanul ér bennünket egy-egy örvendetes hír, esemény vagy találkozás. Talán ilyenkor érezzük magunkat leginkább megajándékozottnak. Sokak szerint csak az ilyen meglepetésszerű öröm lehet a valódi öröm. Én azonban ezzel vitába szállnék. Az ilyen örömök ugyanis általában nem hosszú távúak, nem épülnek bele az életünkbe, nem gazdagítják azt komolyabban, hiszen kevés személyes közünk van hozzájuk.

Hiteles örömet jelent egy kitűzött cél elérése is a jól felépített, végigküzdött folyamatok végén: pl. egy diploma vagy nyelvvizsga megszerzése. Noha nem meglepetésszerű, számítunk erre az eredményre, mégis örülünk, hiszen sokat küszködtünk érte, komoly teljesítményeket tettünk le az asztalra, s ez elégedettséggel tölt el minket. Ugyanakkor azt is tudjuk, hogy ilyenkor sem csak saját magunknak köszönhető az eredmény. Egyedül kevesek lettünk volna hozzá.

Létezik azonban olyan öröm is, aminek a forrása szüntelenül velünk van, de eddig nem figyeltünk fel rá, nem tudatosult bennünk, hirtelen azonban ráébredünk! Hányszor és hányszor nem vesszük észre az életünkben jelen lévő jót és szépet, nem tudunk örülni az élet szépségének, az egészségnek, a bennünket szerető, minket gondozó emberek figyelmességének, odaadásának. Nagy hiányossága társadalmunknak, hogy egyre kevésbé tudjuk észrevenni a hétköznapiakban jelenlévő örömforrásokat. Eltakarják azokat szemünk elől a reklámok csili-vili hívságai, a piac által felmagasztalt, de a mi gyűjteményünkéből még éppen hiányzó értéktelen kacatok hamis ragyogása. Bizony, néha meg kell tapasztalni a birtokunkban lévő, bennünket körülvevő, de

a hétköznapiakban annyira semmibe vett, alapértékek hiányát ahhoz, hogy becsülni tudjuk őket, örülni tudjunk nekik.

Izrael népe a mai olvasmányban eléri pusztai vándorlása végcélját: bevonul az Ígéret Földjére. Csak néhány mondatos, látszólag tényszerű beszámolót olvashatunk erről, de micsoda tengernyi szenvedés, mozgalmas évtizedek előzik meg ezt a célbaérést! Negyven évvel korábban is beléphettek volna már Kánaán földjére, elnyerhették volna a tejjel-mézrel folyó országot, de akkor még nem értek meg rá. Akkor is ott álltak már a Jordán partján, a határon, de nem akartak bevonulni, mert megijedtek. „Nem bíztak Isten ígéreteiben, semmire sem becsülték a megígért földet”- ahogyan a zsoltáros mondja. Pedig az azt megelőző hetekben hányszor megtapasztalták Isten karjának erejét, segítő jelenlétét, mégsem tudatosították azt kellőképpen. Meg kellett tapasztalniuk a negyven éves kimerítő vándorlást, hánykolódást a pusztában, hogy végre örülni tudjanak annak, amire Isten meghívta őket.

Az evangéliumban szereplő tékozló fiú szintén nem tud örülni annak a szeretetnek, biztonságnak, nyugalomnak és jólétnek, ami napról-napra körülveszi. Unalmas és értéktelen életformának tartja. Őt szeretve óvó, jóra nevelő apját pedig irigy zsarnoknak. Óriási pofátlansággal még apja életében kikéri örökségét, s elkezd élni a maga által jónak vélt életformát, ami tökéletes összeomláshoz, csődhöz vezet. A disznók vályúja mellett, éhezve, a legnagyobb megaláztatás kellős közepén bezzeg már tudja értékelni mindazt, amit otthagyt. Tudja, hogy apja házában a rabszolgának is jobb dolga van, mint most neki. Úgy gondolja, megpróbál legalább szolgaként bekéretőzni az atyai házba. Egyáltalán nem csodálkozhatna – valószínűleg nem is csodálkozna – azon, ha már messziről ráengednék a kutyákat. Ha mérges, elutasító szavakat kapna onnan a kapun túlról. Nem ez történik. Atyja eléje siet, magához öleli, újra gyermekévé fogadja. Mekkora örömet jelent most ennek a fiúnak ugyanaz a szeretet, ugyanaz a gondoskodás, figyelem, amit eddig is megkapott, de amit annyira nem tudott értékelni! Bár döbbennének (döbbennénk) rá minél többen a hálátlanok és figyelmetlenek közül a minket gondozó, nekünk jót akaró, életünket szüntelenül figyelemmel kísérő szülők, tanárok, barátok, lelkipásztorok odaadó szeretetére! Mennyi örömforrás van az életünkben, amit nem tudatosítunk időben! Leginkább Isten szeretete van jelen állandóan az életünkben, a maga ezer és ezer figyelembe se vett vagy teljesen természetesnek tartott jelével.

Nemcsak a tékozló fiú örül azonban, hanem az Atya is! Micsoda öröm a szülőnek, az elkötelezett pedagógusnak vagy papnak az az élmény, amikor gyermekei, tanítványai egyik-másika rádöbben arra, mit is kapott, kaphat tőlük, s elkezd értékelni azt! Innentől válik igazán személyessé a kapcsolat, az a szeretet, ami addig kínosan egyoldalú volt. Isten, akinek minden ember személyesen teremtett és szeretett gyermeke, egyáltalán nem viseltetik közönnnyel egyikünk sorsa iránt sem. Aggódik értünk, félt bennünket! Szabadságunkat tiszteletben tartva kiszolgáltatja magát az ember szabad

döntésének, sebezhetővé teszi magát általunk. Épp ezért akkora öröm számára, ha az ember válaszol a szeretetére. Ilyen válasz a megtérés, a bűnöktől való elfordulás és az atyai házba hazatérés is. Ilyenkor, ahogyan Jézus mondja az evangéliumban, ünnep van a Mennyek Országában. Az örvendező Isten ünnepe a megtérő bűnös fölött.

Vegyük észre mi is, amíg még időnk van erre, a bennünket körülvevő örömforrásokat! Tudjuk értékelni az Isten és embertársaink szeretetét, s ha megsértettük azt bűneinkkel, őszinte bűnbánattal állítsuk helyre a megsebzett kapcsolatot! Higgyük el, a magunk öröme mellett Istennek és emberi szeretteinknek is örömet okozunk ezzel!